

TAULA ESTRATÈGICA PER LA DINAMITZACIÓ ECONÒMICA I LA REACTIVACIÓ DE L'OCUPACIÓ MITJANÇANT
LES OPORTUNITATS GENERADES PEL LLEGAT DELS JOCS MEDITERRANIS TARRAGONA 2017

Els reptes estratègics del llegat dels Jocs Mediterranis Tarragona 2017 orientats al desenvolupament local

Resum executiu

Projecte subvencionat pel Servei d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de suport al desenvolupament local i cofinançat en un 50 % pel Fons Social Europeu en el marc d'un Programa Operatiu de l'objectiu d'Inversió en Creixement i Ocupació dels FSE, per al període 2014-2020. El projecte és implementat pel Centre d'Estudis Olímpics de la Universitat Autònoma de Barcelona

Data: juny 2015

Presentació

Els Jocs Mediterranis Tarragona 2017 es caracteritzen per dos trets diferencials: el fort **component territorial** i el **compromís amb un llegat** orientat al desenvolupament local.

L'aposta per acollir els Jocs Mediterranis s'ha plantejat com una **oportunitat única de futur** pel territori; per aportar una sèrie de beneficis que van més enllà de l'àmbit específic esportiu i esdevenen socioeconòmics i de promoció.

Aquest compromís amb un llegat en el desenvolupament territorial es materialitza en la *Taula estratègica per a la dinamització econòmica i la reactivació de l'ocupació mitjançant les oportunitats generades pel llegat dels Jocs Mediterranis Tarragona 2017*, iniciativa participativa impulsada l'any 2015 per l'Ajuntament de Tarragona, a través de Tarragona Impulsa, amb la col·laboració de la Fundació Tarragona 2017, que actua com a espai de reflexió i treball participatiu per definir i articular l'estratègia comuna del llegat a curt i mig termini dels Jocs Mediterranis en el desenvolupament socioeconòmic i ocupacional del territori.

El **treball participatiu** de reflexió de més de 70 agents del territori (veure detall en l'annex) ha permès identificar **4 reptes** o línies estratègiques d'actuació que deriven en **14 objectius estratègics** de llegat dels Jocs Mediterranis orientats al desenvolupament local.

Aquest document marca la finalització de la fase de diagnosi del procés de planificació estratègica del llegat i el full de ruta que ha de servir al territori de base per definir quins han de ser els **projectes estratègics de llegat** que s'han de potenciar o consolidar en els propers anys, posant **els Jocs Mediterranis al servei del territori**, integrant els Jocs en els projectes i les polítiques del territori per que actuïn com a **catalitzador** aprofitant el *momentum* de l'esdeveniment i contribueixin als projectes de **desenvolupament local**.

Els Jocs Mediterranis Tarragona 2017, un Jocs del territori

El procés de planificació estratègica

Diagnosi territorial orientada al desenvolupament local

Fruit del treball col·laboratiu d'anàlisi durant els tallers sectorials dels reptes de llegat dels Jocs Mediterranis, abril 2015 (veure detall en l'annex)

FORTALESES

- **Qualitat de vida** vinculada a l'entorn i als hàbits saludables
- **Riquesa patrimonial** vinculada a la identitat i l'economia
- **Teixit empresarial** en sectors clau i de futur (turisme, indústria, logística i coneixement)
- **Expertesa**, centres de coneixement i suport a la innovació
- **Xarxa d'infraestructures, equipaments i serveis** dimensionada i accessible
- **Iniciatives de cooperació** territorial i intersectorial (p. ex. turisme cultural, marca Costa Daurada)
- **Xarxa d'entitats i associacions** culturals, esportives i socials
- **Implicació ciutadana i del teixit associatiu** en activitats i esdeveniments de caire cultural i esportiu.

DEBILITATS

- Manca de **visió estratègica i d'identitat conjunta** del territori
- **Implicació dels agents i estratègia de comunicació** envers les **oportunitats de llegat**
- **Escepticisme** envers el projecte i les capacitats del territori
- **Fragmentació** com a principal **barrera a la cooperació**
- Limitada **visibilitat de dinàmiques i l'oferta** en el territori
- **Temporalització i sectorialització de l'ocupació directa** dels Jocs
- **Desconeixement de les necessitats del teixit productiu** per orientar la capacitat
- **Nivell de qualitat i ambientalització** de la xarxa d'infraestructures i equipaments
- **Practica esportiva** no enfocada en salut i amb barreres per la participació de certs col·lectius

OPORTUNITATS

- **Consens institucional i ciutadà** amb el projectes de territori
- **Marca identitària** basada en el patrimoni i els actius de coneixement
- Estratègia comuna i model de **llegat basat en la sostenibilitat**
- Dinàmiques de **cooperació publico-privada, intersectorial i territorial**
- Oportunitats d'**aprenentatge** orientat millora de la gestió territorial
- Impacte en **ocupació** a mig i llarg termini
- **Benestar** com a vincle entre l'esport i la cultura
- **Cohesió social** a través de la participació, els hàbits saludables i el sentiment d'orgull i pertinença.
- **Model de gestió esportiva** basat en l'excel·lència i la sostenibilitat

AMENACES

- Reproduir la **fragmentació territorial, social i econòmica** del territori en el llegat dels Jocs
- **No implicació dels agents i ciutadans** en el projecte per superar l'**escepticisme, l'exclusió de col·lectius** i incrementar el **sentiment d'orgull i pertinença**
- No vincular la **visió identitària** de territori a l'**estratègia de comunicació de l'esdeveniment**
- **Capacitació no orientada** a les necessitats del teixit productiu i **temporalització de l'ocupació**
- No incorporar practiques orientades a l'excel·lència per millorar el **model de gestió esportiva** incrementant la **sostenibilitat dels equipaments i de la pràctica**

Reptes estratègics de llegat dels Jocs Mediterranis Tarragona 2017 identificats

Repte 1. Donem JOC al TERRITORI

Enfortim la visió territorial i el model de cooperació basat en la sostenibilitat, el coneixement, la innovació i la creativitat

Repte 2. Donem JOC a l'ECONOMIA

Millorem el capital humà i la seva ocupabilitat, potenciem el teixit empresarial projectant-lo internacionalment, i promovem la innovació i la emprenedoria en sectors de futur com el turisme esportiu, la tecnologia i la ecoinnovació

Repte 3. Donem JOC als CIUTADANS

Incrementem la qualitat de l'entorn i promovem hàbits de vida saludables i una cultura participativa i de voluntariat

Repte 4. Donem JOC a l'ESPORT

Potenciem l'esport com a motor econòmic i social

Repte 1. Donem JOC al TERRITORI

Enfortim la visió territorial i el model de cooperació basat en la sostenibilitat, el coneixement, la innovació i la creativitat

El territori d'influència dels Jocs Mediterranis ha experimentat una intensa transformació en la seva xarxa urbana en els darrers anys. Es caracteritza per una funció de territori cruïlla i compta amb un sistema de ciutats que tendeix a la cohesió i interrelació entre els seus municipis.

L'organització dels Jocs Mediterranis Tarragona 2017 és una gran oportunitat per desenvolupar un nou model de cooperació territorial i un projecte socioeconòmic compartit del territori on s'ubiquen els municipis seus de les diferents proves esportives dels Jocs.

OE1. Generar noves dinàmiques de treball cooperatiu

En la governabilitat dels territoris, el lideratge i la cooperació són clau per potenciar la creació de xarxes i canalitzar esforços dels implicats. Els Jocs poden contribuir a **superar barreres per la cooperació**, i generar **noves dinàmiques de treball intersectorial i publico-privat** a través dels projectes estratègics del llegat en els sectors clau de la cultura, l'esport, el turisme, la salut i el medi ambient.

Actors implicats: Delegacions de la Generalitat de Catalunya a Tarragona, Diputació de Tarragona, ajuntaments dels municipis seus, Fundació Tarragona 2017, centres de coneixement, entitats culturals, patronats de turismes (provincial i municipal) i el teixit empresarial del territori.

OE2. Projectar una nova visió del territori

El territori requereix d'una estratègia comuna que es materialitzi en una imatge identitària que posi en valor els actius latents, tangibles o intangibles, per que esdevinguin la base de nous clústers econòmics de caràcter innovador i creatiu. Els Jocs aporten una oportunitat per comunicar aquesta visió a través de l'exposició mediàtica o dels programes de promoció turística i de negoci.

Actors implicats: Delegacions de la Generalitat de Catalunya a Tarragona, Diputació de Tarragona, ajuntaments dels municipis seus, Fundació Tarragona 2017, patronats de turisme (provincial i municipal), IEMed, centres de coneixement, entitats culturals i el teixit empresarial del territori.

OE3. Millorar els processos de gestió del territori

L'expertesa i coneixement generats durant la planificació i execució dels Jocs Mediterranis poden ser transferides als agents del territori per millorar els processos de gestió territorial (p.ex. en l'àmbit de la mobilitat, la seguretat o la gestió de projectes europeus), generant un llegat de caràcter intangible clau per al desenvolupament territorial a mig i llarg termini.

Actors implicats: Diputació de Tarragona, ajuntaments dels municipis seus i Fundació Tarragona 2017.

OE4. Desenvolupar un model de gestió del llegat dels Jocs

La gestió excel·lent del llegat d'un esdeveniment no pot fer-se ad-hoc i requereix d'un model de gestió. Els Jocs permetran generar un model de definició, seguiment, comunicació i preservació del llegat dels Jocs Mediterranis; un model transferible a d'altres esdeveniments que aculli el territori.

Actors implicats: Ajuntaments dels municipis seus i Fundació Tarragona 2017.

Repte 2. Donem JOC a l'ECONOMIA

Millorem el capital humà i la seva ocupabilitat, potenciem el teixit empresarial projectant-lo internacionalment, i promovem la innovació i la emprenedoria en sectors de futur com el turisme esportiu, la tecnologia i la ecoinnovació

Les ciutats actuen com a node que determina la capacitat d'un territori per transformar la seva economia cap a un model de creixement basat en la innovació, en el què és clau l'habilitat per l'absorció i creació de coneixement entre els agents.

Els Jocs Mediterranis han de contribuir a millorar el capital humà del territori, a potenciar la innovació i la emprenedoria en sectors d'activitat que tenen projecció de futur i a projectar aquest capital humà i empresarial cap a l'exterior.

OE5. Millorar el capital humà i la seva aplicació al teixit productiu

Les accions de capacitació professional dels ciutadans implicats en la organització dels Jocs han d'anar orientades a l'ocupació i tenir en compte les necessitats del teixit productiu. S'ha d'assegurar l'aprofitament de la expertesa generada pels professionals implicats en els Jocs identificant, captant i retenint aquest talent i vetllant per la seva ocupabilitat futura o transferència en el territori.

Actors implicats: Servei d'Ocupació de Catalunya, Acció, Diputació de Tarragona, ajuntament dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017 i centres de coneixement.

OE6. Potenciar sectors i espais d'activitat econòmica de futur

La implicació del teixit empresarial en els Jocs ha d'orientar-se a potenciar sectors de futur per la generació d'activitat econòmica a partir d'actius ja existents - en particular el turisme esportiu, les indústries culturals, la tecnologia o l'ecoinnovació. L'Anella Mediterrània ha d'esdevenir un nou espai d'activitat econòmica d'interès particular, però no exclusiu, per la indústria esportiva.

Actors implicats: Servei d'Ocupació de Catalunya, Acció, Diputació de Tarragona, ajuntament dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, IEMed, Fundació Smart Tarragona i centres de coneixement.

OE7. Internacionalització empresarial del territori

La projecció internacional del capital innovador i expertesa del teixit empresarial, a través de l'exposició mediàtica o dels programes de promoció turística i de negocis promoguts amb motiu dels Jocs Mediterranis, permetrà atreure inversions privades, generar oportunitats de negoci i d'internacionalització de les empreses i millorar la seva competitivitat els mercats nacional i internacional.

Actors implicats: Generalitat de Catalunya, Acció, ajuntaments dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, IEMed i Unió per la Mediterrània.

Repte 3. Donem JOC als CIUTADANS

Incrementen la qualitat de l'entorn i promovem hàbits de vida saludables i una cultura participativa i de voluntariat

Els ciutadans gaudeixen d'un alt nivell de qualitat de vida. El clima suau afavoreix gaudir de l'entorn, practicar esport a l'aire lliure; el model de territori afavoreix la sostenibilitat; i hi ha un alt grau de cultura participativa i de percepció positiva dels elements d'entorn i de la salut.

Els Jocs ofereixen una oportunitat històrica per consolidar aquesta qualitat de vida, promovent hàbits de vida mediterrània i saludables, la sostenibilitat i la participació ciutadana en els projectes de territori.

OE8. Augmentar la qualitat ambiental i dels espais dels ciutadans

Les actuacions en els elements d'entorn (p. ex. xarxa de transports, equipaments i espais urbans, espais naturals) a través de les inversions públiques i privades destinades als Jocs Mediterranis han de permetre als ciutadans gaudir de nous o renovats espais o equipaments, però també millorar la gestió d'aquests actius del territori.

Actors implicats: Diputació de Tarragona, ajuntaments dels municipis seu i Fundació Tarragona 2017.

OE9. Incrementar la cohesió social mitjançant la promoció dels hàbits saludables

Les accions educatives, de sensibilització i de promoció esportiva promogudes al voltant dels Jocs Mediterranis han de facilitar als ciutadans, i en particular a aquells col·lectius en risc d'exclusió social, l'adquisició d'hàbits saludables a través de dieta mediterrània, la pràctica de l'esport i el lleure en l'entorn natural i el respecte al medi ambient.

Actors implicats: Diputació de Tarragona, ajuntaments dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, centres de coneixement, entitats esportives i entitats de salut pública.

OE10. Consolidar la xarxa de voluntariat

La xarxa de voluntariat creada al voltant dels Jocs ha de facilitar la implicació futura dels ciutadans en els projectes de territori i en el teixit associatiu, essent un suport clau en el creixement de la indústria dels esdeveniments, en particular els esportius, i a la dinamització cultural del territori, així com una font de bones pràctiques que es poden transferir a la gestió del voluntariat en el teixit associatiu.

Actors implicats: Ajuntaments dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, entitats de voluntariat i entitats esportives.

Repte 4. Donem JOC a l'ESPORT

Potenciem l'esport com a motor econòmic i social

Apropar els ciutadans a l'esport i desenvolupar l'esport en un territori amb una tradició històrica de clubs centenaris, esportistes d'alt nivell i una gestió orientada a la promoció esportiva, han estat els objectius inicials de llegat dels Jocs.

Els Jocs Mediterranis presenten una doble oportunitat: consolidar el sistema esportiu existent i potenciar la indústria esportiva com a motor econòmic i social en el territori.

OE11. Consolidar la xarxa territorial d'equipaments i espais públics i l'Anella Mediterrània

Les inversions dels Jocs han de consolidar una xarxa d'equipaments i espais equilibrats territorialment, adequats a les necessitats de pràctica dels diferents segments, i amb caràcter multifuncional. L'Anella Mediterrània ha d'esdevenir un espai d'esport d'alt nivell, i una nova zona d'activitat al servei del ciutadà.

Actors implicats: Consell Català de l'Esport, ajuntaments dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, consells esportius i les entitats esportives del territori.

OE12. Potenciar un model sostenible de gestió dels espais de pràctica

Els Jocs són un escenari privilegiat per la innovació en sostenibilitat, ecoinnovació i aplicació de solucions tecnològiques d'avantguarda que permetin generar un model de gestió dels espais de pràctica esportiva basat en l'eficiència i la sostenibilitat de la gestió gràcies a l'adaptació a les necessitats de gestió dels equipaments per acollir l'esdeveniment.

Actors implicats: Consell Català de l'Esport, ajuntaments dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, Fundació Smart Tarragona i les entitats esportives del territori.

OE13. Millorar la visibilitat del teixit esportiu i de l'oferta de pràctica esportiva

A través de les accions de promoció i difusió vinculades als Jocs, les entitats esportives poden millorar la seva visibilitat, tant dins com fora del territori, així com de l'oferta esportiva de qualitat i adaptada a les necessitats dels diferents segments de la població, en particular aquella adreçada a grups en risc d'exclusió (p. ex. gènere, discapacitat, gent gran i situació socioeconòmica).

Actors implicats: Consell Català de l'Esport, ajuntaments dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, consells esportius i les entitats esportives del territori.

OE14. Potenciar d'esport base i d'alt nivell

Dotar al sistema esportiu de l'equipament necessari i d'un equip professional capacitat i experimentat amb motiu de la preparació dels Jocs Mediterranis per a la pràctica esportiva a aquests nivells així com donar visibilitat al talent esportiu aprofitant la projecció comunicativa dels Jocs Mediterranis.

Actors implicats: Consell Català de l'Esport, ajuntaments dels municipis seu, Fundació Tarragona 2017, centres de coneixement i les entitats esportives.

Annex. Tallers sectorials dels reptes del llegat dels Jocs Mediterranis, abril 2015

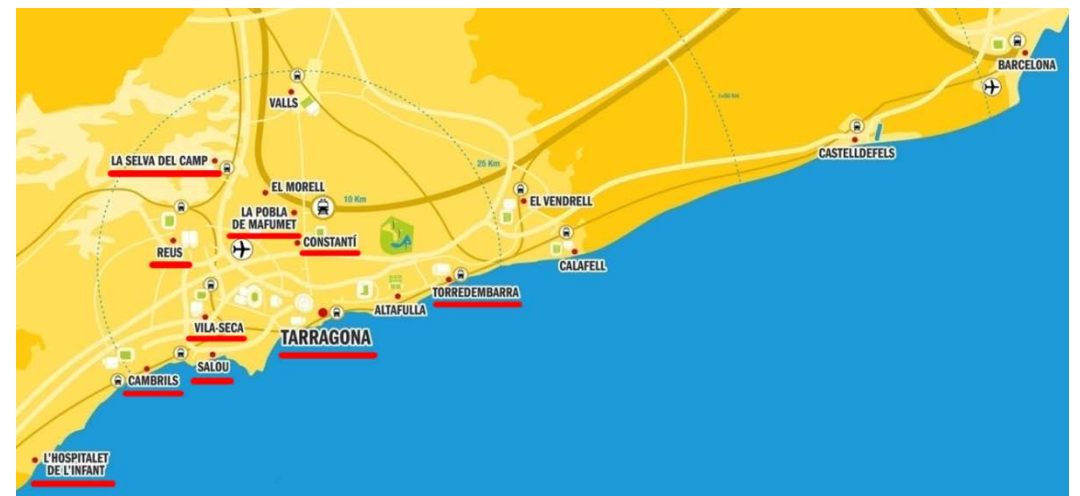
Els dies 16 i 17 d'abril de 2015 es van celebrar tres tallers de treball sectorial sobre els reptes de llegat dels Jocs Mediterranis Tarragona 2017 com a part del projecte "Taula estratègica per la dinamització econòmica i la reactivació de l'ocupació mitjançant les oportunitats generades pel llegat dels Jocs Mediterranis Tarragona 2017".

Els tallers van tenir com a objectiu definir de forma participativa quins són els reptes estratègics del llegat dels Jocs en cadascun dels tres àmbits definits en la visió del llegat – Economia i ocupació; Cultura i comunitat; Esport - en el territori, i va permetre recollir les idees, opinions i punts de vista dels actors clau implicats en la gestió i aprofitament del llegat dels Jocs Mediterranis Tarragona 2017 a través d'una metodologia participativa. Els assistents van treballar de forma individual i en grup quines són les fortaleses i debilitats en cadascuna de les línies d'actuació definides en la Visió del llegat, i quin són els reptes estratègics de llegat prioritaris.

Els tallers van comptar amb participació d'entitats tant del sector públic com privat. Pel que fa als municipis seu, 10 dels 14 municipis seu tarragonins van participar en un o més tallers. Els ajuntaments dels municipis de Calafell, El Morell, El Vendrell i Valls van excusar la seva assistència al taller sectorial d'esports per coincidir amb actes organitzats en el municipi.

Cal puntualitzar l'assistència de representants dels ajuntaments dels municipis de L'Hospitalet de l'Infant i Tortosa, que tot i no ser seus de les proves esportives dels Jocs, estan implicats en els diversos projectes que es promouen des del Comitè Organitzador dels Jocs Mediterranis.

Annex. Tallers sectorials dels reptes del llegat dels Jocs Mediterranis, abril 2015

Entitats participants

Taller sectorial sobre economia i ocupació

- Ajuntament de Cambrils
- Ajuntament de Constantí
- Ajuntament de Reus. Mas Carandell
- Ajuntament de la Selva del Camp
- Ajuntament de Tarragona.
 - Departament de Promoció Comercial
 - Empresa de Serveis i Promocions d'Iniciatives Municipals, SA
 - Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
 - Tarragona Impulsa
- Ajuntament de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant. IDETSA
- Associació de Comerciants de Camp Clar
- Cleverwatt
- Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Tarragona
- Diputació de Tarragona
- Dirección Provincial del Servicio Público de Empleo en Tarragona. Observatorio de las Ocupaciones
- Fundació En Xarxa
- Fundació Tarragona 2017
- Generalitat de Catalunya.
 - Agència de Salut Pública de Catalunya
 - Oficina de Treball de Tarragona Claret
- Institut Comte de Rius
- Itik consultoria deporte & ocio, S.L.
- Jove Cambra de Tarragona
- Prysma
- SECOT Tarragona
- SOLARCA, SL
- Universitat Autònoma de Barcelona. Centre d'Estudis Olímpics
- Universitat Rovira i Virgili
- X Mas Estratègia empresarial, SL

Taller sectorial sobre cultura i comunitat

- Ajuntament de Cambrils
- Ajuntament de Reus
- Ajuntament de Tarragona
 - Biblioteca Hemeroteca Municipal
 - Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS)
 - Tarragona Impulsa
 - Unitat Tècnica Polítiques d'Igualtat
- Ajuntament de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant
- Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
- Fundació Tarragona 2017
- Itik consultoria deporte & ocio, S.L.
- Jove Cambra de Tarragona
- La Pipel Entertainment
- SECOT Tarragona
- Universitat Autònoma de Barcelona. Centre d'Estudis Olímpics (CEO-UAB)
- Universitat Rovira i Virgili. Institut de Ciències de l'Educació (ICE)

Taller sectorial sobre esport

- Ajuntament de la Pobla de Mafumet
- Ajuntament de Reus. Reus Esport i Lleure, SA
- Ajuntament de Salou
- Ajuntament de la Selva del Camp
- Ajuntament de Tarragona
 - Tarragona Impulsa
 - Salut Pública
 - Departament de Polítiques d'Igualtat
- Ajuntament de Torredembarra
- Ajuntament de Vila-seca
- Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Tarragona
- Fundació Tarragona 2017
- Inedit
- Itik consultoria deporte & ocio, S.L.
- Serveis per l'educació i l'esport i el lleure, SL
- Universitat Autònoma de Barcelona. Centre d'Estudis Olímpics
- Universitat Rovira i Virgili
 - Institut de Ciències de l'Educació (ICE)
 - Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia